

Ks. Krzysztof Burczak
KUL

Zasada jedności władzy w Kościele

Jednym z fundamentalnych zagadnień w kanonistyce jest pojęcie władzy w Kościele. Mówiąc o władzy w Kościele, należy uwzględnić przesłanki teologiczne i jurydyczne. Na początku kilka uwag ogólnych. Władzę, w ścisłym znaczeniu, rozumiemy jako „moralne upoważnienie do pełnienia funkcji kierowniczych”¹ w danej społeczności. Opiera się ona na „obiektywnie większej godności, połączonej również obiektywnie z uzasadnionymi racjami uzależnienia innych podmiotów zdolnych do rozumnego działania”². Władza jest rzeczywistością typową dla relacji interpersonalnych. Tam, gdzie istnieją relacje intelektualno-wolitywne, tam powstaje relacja uprawnień i podporządkowania się, która jest fundamentalna dla istnienia władzy jako takiej. Relacja ta ma ze swej natury charakter prawny, gdyż opiera się na konieczności normatywnego jej uregulowania.

Pismo Święte wskazuje jednoznacznie, że źródłem każdej władzy jest Bóg, a obowiązkiem podwładnych jest posłuszeństwo. „Każdy niech będzie poddany władzom, sprawującym rządy nad innymi. Nie ma bowiem władzy, która by nie pochodziła od Boga, a te, które są, zostały ustanowione przez Boga” (Rz 13,1-2). Wynika stąd, że każda władza pochodzi od Boga, zarówno świecka jak i kościelna. Należy jednak zwrócić uwagę na zasadnicze różnice.

¹ J. Wroceński, *Władza administracyjna zwyczajna własna i zastępcza*, w: „International Congress of the Canon Law «Administrative function in Canon Law» 14-18 September 2011, Warsaw-Poland”, s. 1.

² T. Pikus, *O władzy w Kościele*, Warszawa 2003, s. 78.

Władza świecka a władza kościelna

a) Władza świecka

Należy wyjść od stwierdzenia, że każdy człowiek jest podmiotem praw i obowiązków. Zdolność do bycia podmiotem praw i obowiązków osoby ludzkiej zawarta jest w jej naturze stworzonej przez Boga i żadna społeczność nie może jej człowiekowi nadać. Nie może tego uczynić nawet tak podstawowa społeczność, jak rodzina czy państwo. Jest ona wcześniejsza ontologicznie „od przynależenia do jakiegokolwiek społeczności”³.

Z faktu, że człowiek jest istotą społeczną (*homo animal sociale*), wynika naturalna droga tworzenia więzów społecznych. Nie jest jednak tak, że pierwsza była władza, a następnie uformowała ona społeczeństwo. Społeczeństwo powstaje jako grupa osób, kierujących się ku określonemu celowi. Aby ten cel osiągnąć, społeczeństwo potrzebuje władzy. Porządek ten jest jednak raczej logiczny niż czasowy. Celem społeczeństwa jest to, co słuszne (*aequitas*), a jest tym dobro publiczne (*bonum publicum*). Słuszność, jako cel, stanowi dla władzy podstawę moralną jej pełnienia i urzeczywistniania. Społeczeństwo zostaje zobowiązane na mocy prawa naturalnego do posłuszeństwa władzy, gdyż „u podstaw mocy obowiązującej prawa ludzkiego (władzy) leży zasada prawa naturalnego, że położonemu należy się posłuszeństwo”⁴. Jeżeli jednak władza działa wbrew celom społeczeństwa, to nie tylko rzeczą słuszną, ale i obowiązkiem społeczeństwa jest nieposłuszeństwo takiej władzy⁵.

Zwykle przyjmuje się, że istnieją dwie społeczności naturalne: rodzina i państwo. Inne społeczności mają charakter konwencjonalny, umowny. Władza rodzinna różni się od władzy politycznej celem. Dla pierwszej celem jest dojrzenie dzieci, dla drugiej dobro publiczne, którego nie mogą osiągnąć jednostki. Dobro publiczne to „zabezpieczenie przed wrogami z zewnątrz i przed wewnętrznym zepsuciem”⁶. Władza państwowa ma moc rządzenia za pomocą prawa, wymierzania sprawiedliwości i stosowania legalnego (zgodnego z prawem) przymusu, używając do tego siły policyjnej i sądownictwa⁷.

Na przestrzeni wieków społeczeństwa wykształciły różne systemy władzy politycznej: monarchiczny, parlamentarny, demokratyczny i inne. Żyjący na przełomie XVII i XVIII w. francuski filozof i prawnik Karol Ludwik Monteskiusz

³ T. Pikus, dz. cyt., s. 12.

⁴ P. Hemperek, W. Góralski, *Historia źródeł i nauki prawa kanonicznego*, w: „Komentarz do Kodeksu Prawa Kanonicznego”, t. I, Lublin 1985, s. 13.

⁵ G. Mongiardo, *Il pensiero sociale*, t. I, Vaticano 1968, s. 216-217, 346.

⁶ T. Pikus, dz. cyt., s. 19.

⁷ Tamże.

((1689-1755) w swoim największym dziele *De l'esprit des lois* (O duchu praw) dokonał porównania znanych do jego czasów form ustrojowych i doszedł do stwierdzenia, że zagwarantowanie wolności obywateli może dokonać się przez podział władzy na ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą. Każda z nich ma być niezależna od drugiej i sprawować ją mają różne podmioty. Zgodnie z tym podziałem funkcjonują demokratyczne państwa prawne.

b) Władza kościelna

Zasadniczo inny jest charakter władzy kościelnej. Kościół katolicki jest społecznością religijną, różną od wszystkich innych społeczności. Nie ma do niego zastosowania ani pojęcie władzy politycznej z władzą jurysdykcyjną, ani pojęcie władzy rodzinnej z władzą dominującą, ani pojęcie władzy funkcjonujące w stowarzyszeniach konwencjonalnych.

Władzy w Kościele nie można uważać za jeden z rodzajów władzy w ogóle. Odmienny charakter społeczności Kościoła wynika z jego celu, którym jest zbawienie ludzi. Z woli Chrystusa Kościół przez Niego założony jest jego Oblubienicą. Taka relacja stanowi o tożsamości Chrystusa i Kościoła, ale też o różnicy. Oblubienica to nie Chrystus. Kościół, jako Oblubienica, jest zjednoczony z Chrystusem – to element jego tożsamości. Kościół jako Oblubienica jest autonomiczny – to element różnicujący. Ta autonomiczność Kościoła wynika z „wcielenia go” w ludzką społeczność. Stąd Kościół tworzy ludzkie struktury i obok Boskiego ma charakter ludzki, widzialny. Chrystus przedłuża w Kościele tajemnicę swego wcielenia i chce, aby Kościół miał to ludzkie oblicze wraz z instytucjonalnym ziemskim charakterem⁸. Władza kościelna ma swoje bezpośrednie źródło w Jezusie Chrystusie, który założył Kościół i nadał mu określony cel i prawa⁹. Kościół ma tylko kontynuować misję Jezusa Chrystusa. Ona ma wyznaczać istotę władzy w Kościele i sposób jej sprawowania.

W Nowym Testamencie Chrystus jawi się jako ten, kto posiada prawo, moc i władzę (zob. Mt 21,23). Jego władza jest czysto religijna¹⁰. Ma władzę nad chorobami (zob. Mt 8,8nn.), żywiołami natury (zob. Mk 4,41), demonami (zob. Mt 12,28), nad śmiercią (zob. J 11,43nn.). Jezus Chrystus jest Panem (Kyrios), ma najwyższą władzę w Kościele, jest władcą mesjańskiego ludu Bożego¹¹. Z tej władzy Jezusa Chrystusa wypływa władza kościelna, z niej czerpie swoją moc zobowiązania i w niej nieustannie uczestniczy. Ta łączność z Jezusem

⁸ M. Dortel-Claudot, *Kościoly lokalne – Kościół powszechny*, Z. Włodkowa (tłum.), Warszawa 1977, s. 6.

⁹ M. Żurowski, *O władzy zwyczajnej i delegowanej*, Warszawa 1970, s. 14.

¹⁰ T. Pikus, dz. cyt., s. 79.

¹¹ Tamże, s. 80.

Chrystusem sprawia, że władza kościelna jest zasadniczo inna od wszystkich innych. Wszystkie podmioty sprawujące władzę kościelną uczestniczą tylko we władzy Chrystusa, w niczym jej nie określając. „Władza istnieje wewnątrz Kościoła i dla Kościoła, władza nie decyduje o swoim ustanowieniu”¹², ani tym bardziej nie stanowią jej członkowie Kościoła, mogą co najwyżej stanowić formy jej sprawowania. Dlatego najwyższy podmiot władzy kościelnej, papież, nie otrzymuje tej władzy od nikogo, on tylko przyjmuje wybór i podejmuje pełnienie najwyższej władzy w Kościele jako kolejny następca św. Piotra. Podobnie biskupi, którzy z ustanowienia Bożego sprawują władzę w kościołach partykularnych.

W Nowym Testamencie nie ma żadnej teorii władzy, są jednak wyraźne wskazania, że władza kościelna nie może być porównywana z jakąkolwiek władzą świecką. Musi ona natomiast stanowić „odbicie osoby i misji Jezusa Chrystusa”¹³, jej istotę i sprawowanie ma określać jedynie misja Kościoła.

Funkcją władzy w Kościele jest głoszenie Ewangelii i udzielanie sakramentów, co ustanawia wspólnotę. Wypełnienie misji przez Kościół jako wspólnotę wymaga władzy. W języku Soboru Watykańskiego II w opisie zadań i władzy używane są określenia ‘ministerium’ (służba), ‘munus’ (zadanie), ‘officium’ (obowiązek), ‘auctoritas’ (urząd, władza), ‘potestas’ (władza), ale też występują terminy ‘servitium’ (służba), ‘vocatio’ (powołanie), ‘missio’ (posłannictwo), ‘regimen’ (rządy)¹⁴.

Jezus Chrystus jako Głowa (kefale) otrzymał władzę od Ojca. Ma On władzę w Kościele i nad Kościołem. Jest początkiem, zasadą (arche) (zob. Kol 1,18) zarówno wewnętrznego życia Kościoła, jak i jego struktur zewnętrznych. Ta władza Chrystusa jest nacechowana miłością i ofiarnością. Stąd też miłość jest najwyższą motywacją zarówno dla sprawujących władzę, jak i dla innych członków Kościoła. Wynika stąd, że władza kościelna musi odrzucić strukturę opierającą się na sile. Chrystus, przekazując władzę Piotrowi, pytał o miłość. Miłość jest jedyną siłą, jaką zna Nowy Testament¹⁵. Każda próba przekształcenia Kościoła w strukturę siły jest wypaczeniem władzy kościelnej. „Mocą Kościoła nie jest miłość siły, lecz siła miłości”¹⁶.

Kanonicznym terminem zwykle używanym na określenie władzy kościelnej jest jurysdykcja. Obecnie jednak określenie ‘władza jurysdykcyjna’, będące

¹² Tamże, s. 87.

¹³ Tamże.

¹⁴ J. Salij, *Królestwo Boże w was jest*, Poznań 1980.

¹⁵ J.L. McKenzie, *Władza w Kościele*, A. Korlińska (tłum.), Warszawa 1972, s. 113-114.

¹⁶ T. Pikus, dz. cyt., s. 90.

synonimem władzy rządzenia, używane jest wyłącznie¹⁷ w prawie procesowym¹⁸, co uwyrażnia władzę sadowniczą (*ius dicere*). Sobór Watykański II uczy, że władza, jaką Kościołowi powierzył Chrystus to jedna władza święta (*potestas sacra*) (zob. LG 21). W Kościele od IV w. dokonywano podziału tej jednej świętej władzy na władzę święceń (*potestas ordinis*) oraz władzę rządzenia (*potestas regiminis*). W nawiązaniu do soborowej nauki o świętej władzy, przedmiotem dotychczas nierozstrzygniętej dyskusji jest wzajemne odniesienie „ontologicznego uczestnictwa w świętych zadaniach”, które uzyskuje się przez święcenia, i „kanonicznej determinacji” dokonywanej przez władzę kościelną¹⁹. Jedna grupa kanonistów (W. Bertrams) stoi na stanowisku, że całą władzę otrzymuje się przez święcenia, a do jej wykonywania konieczna jest jednak jej prawna determinacja, która ją „aktywizuje” (aktywizacja ta ma charakter tylko formalny). Druga grupa (K. Mörsdorf) twierdzi, że święcenia przekazują istotny, konstytutywny element władzy, który wymaga jednak uzupełnienia przez udzielenie uprawnień, które są konieczne do wykonywania powierzonych zadań²⁰.

Obowiązujący nas obecnie KPK przyjął naukę soborową o jednej świętej władzy (zob. LG 21) i zawiera normę prawa, że „biskupi otrzymują wraz z zadaniem uswięcenia także zadania nauczania i rządzenia”²¹. Jednakże to sformułowanie nie pozwala przesądzić jednoznacznie o podstawach władzy kościelnej. KPK pozostaje jednak konsekwentnie przy nauce soborowej i przyjmując pojęcie jedności władzy, podkreśla fundamentalną rolę święceń do wykonywania władzy rządzenia, rozróżniając przy tym „władzę święceń i – przekazywaną aktem prawnym niesakramentalnym – władzę rządzenia”²².

Władza kościelna aktualizuje się poprzez różne urzędy. Urzędu w Kościele nie można ważnie otrzymać bez kanonicznego powierzenia (*provisio canonica*)²³. Kodeks definiuje urząd kościelny jako jakiegokolwiek ustanowione „na stałe zadanie z postanowienia czy to Bożego, czy kościelnego dla realizacji celu duchowego”²⁴.

Kościelna władza rządzenia jest analogiczna względem świeckiej władzy rządzenia, ale nie jest z nią identyczna²⁵. W Kościele władza rządzenia przekazana

¹⁷ KPK, kan. 1417 § 2; 1469 § 1; 1512 nr 3.

¹⁸ J. Krukowski, R. Sobański, *Komentarz do Kodeksu Prawa Kanonicznego*, t. I, Poznań 2003, s. 213.

¹⁹ J. Krukowski, R. Sobański, *Komentarz*, s. 213.

²⁰ Tamże.

²¹ KPK, kan. 375 § 2.

²² J. Krukowski, R. Sobański, *Komentarz*, s. 213.

²³ KPK, kan. 146.

²⁴ KPK, kan. 145 § 1.

²⁵ W. Góralski, *Funkcja administracyjna w życiu Kościoła*, w: „International Congress...”, s. 4.

została przez Chrystusa Apostołom, a przez nich w oparciu o sukcesję apostołską ich następcom, czyli biskupom. Jedna władza rządzenia obejmuje trzy zadania (munera): nauczania, uświęcania i pasterzowania (zob. LG 21; CD 11). Biskupi są z ustanowienia Bożego następcami Apostołów i mają prawo i obowiązek ustanawiania dla podwładnych ustaw, sądenia i zarządzania wszystkim, co dotyczy kultu i apostołatu (zob. LG 27). KPK stanowi natomiast, że władza rządzenia jest z ustanowienia Bożego, a sprawować ją mogą ci, którzy otrzymali święcenia, czyli duchowni. Wierni świeccy zaś mogą z tą władzą współpracować²⁶. Wierni świeccy nie mogą sprawować tej władzy, związanej z określonymi urządami, „nie dlatego, że należą do innego stanu, ale dlatego, że nie są zdolni do władzy zwyczajnej, ponieważ z braku święceń nie mają żadnej władzy kościelnej, która mogłaby się zaktualizować za pośrednictwem urzędu kościelnego”²⁷. Władza w Kościele istnieje na dwóch szczeblach hierarchicznych (zob. LG 8, 27): na szczeblu centralnym wykonuje ją Biskup Rzymu, pozostając w jedności z Kolegium Biskupów, a na szczeblu partykularnym biskup diecezjalny i ci, którzy stoją na czele innych struktur kościelnych zrównanych z diecezją²⁸.

a) Biskup Rzymski

Biskup Rzymski, jako następca św. Piotra, posiada w Kościele z woli Jezusa Chrystusa najwyższą władzę. Władza ta jest zwyczajna, najwyższa, pełna, bezpośrednia i powszechna²⁹. Biskup Rzymski wykonuje swoją władzę w sposób nieskrepowany. Władza ta jest zwyczajna, czyli związana na stałe z urzędem Biskupa Rzymskiego. Jest ona najwyższa, stąd od decyzji papieża nie można odwołać się do żadnej władzy wyższej, ponieważ jej nie ma. Jest pełna, gdyż nie istnieje jakikolwiek zakres spraw, które nie podlegałyby władzy papieża. Jest ona bezpośrednia, ponieważ papież pełni władzę w Kościele sprawuje sam, bez jakichkolwiek pośredników. Organy Stolicy Apostolskiej pomagają w wypełnianiu tej władzy, ale ta pomoc ma zawsze charakter zastępczy, nigdy własny. Władza Biskupa Rzymskiego jest powszechna, gdyż obejmuje swoim zakresem Kościół na całym świecie. Jej zakres obejmuje nie tylko cały Kościół, lecz również wszystkie Kościoły partykularne³⁰. Ta władza Biskupa Rzymskiego nazywana jest prymatem. Prymat nie oznacza pierwszeństwa honorowego, ale rzeczywistą władzę zwierzchnią nad całym Kościołem. Papież ma najwyższą władzę rządzenia, czyli władzę ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą względem całego

²⁶ KPK, kan. 129.

²⁷ F. Lempa, *Pojęcie i podział władzy w Kodeksie Prawa Kanonicznego z 1983 roku*, w: „Kościół i Prawo”, t. IX, J. Krukowski, F. Mazurek, F. Lempa (red.), Lublin 1991, s. 236-237; J. Wroceński, dz. cyt., s. 9.

²⁸ J. Krukowski, *Podstawy prawa administracyjnego w Kościele*, w: „International Congress...”, s. 10.

²⁹ KPK, kan. 331.

³⁰ KPK, kan. 333 § 1.

Kościoła. Jego władza nie ogranicza się tylko do zakresu wiary i obyczajów, ale dotyczy wszystkich spraw całego Kościoła³¹.

Władza ustawodawcza wykonywana jest przez papieża względem całego Kościoła. Może on stanowić prawo dla całego Kościoła lub dla poszczególnych osób fizycznych i prawnych. W zwyczajnej formie czyni to poprzez różnego rodzaju dokumenty, bulle, breve, konstytucje, motu proprio i dekrety. Należy podkreślić fakt, że Biskup Rzymski nie jest niczym ograniczony w wykonywaniu władzy ustawodawczej, jak również każdej innej. Może stanowić również prawo *viva voce*, co obecnie jest w praktyce niezwykle rzadkim zdarzeniem. Uroczystą formą wykonywania władzy ustawodawczej przez papieża jest sobór powszechny.

Papież posiada również nieograniczone niczym kompetencje władzy wykonawczej, czyli administracyjnej. Obecny Kodeks wyraźnie rezerwuje dla Biskupa Rzymskiego takie akty administracyjne, jak: mianowanie biskupów lub zatwierdzanie wyboru kandydatów na biskupów, dokonanego przez uprawnione do tego podmioty³², przyjmowanie rezygnacji z urzędu biskupa, przenoszenie biskupów na inne stolice biskupie³³, mianowanie metropolitów³⁴.

Władzę sądowniczą względem wszystkich spraw w całym Kościele może Biskup Rzymski sprawować sam. Zwykle jednak pełni ją w zastępstwie papieża Najwyższy Trybunał Roty Rzymskiej. Papież jest najwyższym sędzią w Kościele, stąd od jego wyroku nie ma apelacji lub rekursu³⁵, sam natomiast nie może być sądzony przez nikogo³⁶.

Podmiotem najwyższej i pełnej władzy w Kościele jest również Kolegium Biskupów pozostające w nieustannej łączności z Głową, czyli Biskupem Rzymskim. W sposób uroczysty Kolegium Biskupów wykonuje swoją władzę na soborze powszechnym. Poza soborem formy i zakres sprawowania władzy przez Kolegium Biskupów określa papież³⁷. W sytuacji *sede vacante* najwyższa władza w Kościele ulega zawieszeniu, natomiast konieczne decyzje bieżące podejmuje Kolegium Kardynałów. Jego najważniejszym zadaniem jest wybór nowego papieża.

Papież w wykonywaniu swojej władzy posługuje się różnymi organami Kurii Rzymskiej. Wszystkie organy Kurii Rzymskiej sprawują władzę w zastępstwie

³¹ J. Wroceński, dz. cyt., s. 19.

³² KPK, kan. 377 § 1.

³³ KPK, kan. 416.

³⁴ KPK, kan. 435.

³⁵ KPK, kan. 333 § 3.

³⁶ KPK, kan. 1404.

³⁷ J. Wroceński, dz. cyt., s. 19.

Biskupa Rzymskiego. Poszczególne dykasterie Kurii Rzymskiej wypełniają swoje funkcje w ramach przyznanych im kompetencji.

b) Biskup diecezjalny

Biskup diecezjalny posiada w powierzonej mu diecezji władzę zwyczajną, własną i bezpośrednią, z wyłączeniem jednak tych spraw, które na mocy prawa lub dekretu papieża zarezerwowane są najwyższej lub innej władzy kościelnej³⁸. Należy zaznaczyć, że z biskupem diecezjalnym zrównani są w prawie: prałat terytorialny, opat terytorialny, wikariusz apostolski, prefekt apostolski, administrator apostolski administratury erygowanej na stałe³⁹ oraz biskup polowy. Biskup diecezjalny sprawuje swoją władzę pod zwierzchnictwem Biskupa Rzymskiego, jednak nie czyni tego w imieniu Biskupa Rzymskiego, jako władzy zwierzchniej, ale „w imieniu Pana” na mocy powierzonego mu urzędu⁴⁰.

Władza rządzenia biskupa diecezjalnego obejmuje władzę ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą. Biorąc pod uwagę kryterium podmiotowe, należy podkreślić, że te trzy rodzaje władzy są skupione w wypadku tak Biskupa Rzymskiego, jak i biskupa diecezjalnego w jednym podmiocie. Władzę ustawodawczą biskup diecezjalny wykonuje sam. Władzę wykonawczą wykonuje również sam lub poprzez wikariusza generalnego lub biskupiego⁴¹. Władzę sądowniczą biskup może wykonywać osobiście lub przez wikariusza sądowego, czyli oficjała, do którego ustanowienia obliuguje go prawo⁴². Oficjał ma władzę zwyczajną, lecz zastępczą.

Tylko biskup diecezjalny, mając władzę rządzenia (potestas regiminis), jednoczy w swojej osobie jej funkcję ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą. Wszystkie inne urzędy, jak wikariusza generalnego i wikariusza biskupiego, mają charakter władzy zastępczej. Wikariusz generalny i wikariusz biskupi mają również uprawnienia habitualne przyznane biskupowi przez Stolicę Apostolską⁴³.

Wnioski

1. Władza kościelna jest zasadniczo różna od władzy świeckiej ze względu na cel.
2. Władza świecka pochodzi od Boga pośrednio, władza kościelna bezpośrednio.
3. Władza świecka dzieli się na ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą. Są one od siebie niezależne i sprawują je odrębne podmioty.

³⁸ KPK, kan. 381 § 1.

³⁹ KPK, kan. 368.

⁴⁰ J. Wroceński, dz. cyt., s. 22.

⁴¹ KPK, kan. 391.

⁴² KPK, kan. 1420 § 1.

⁴³ KPK, kan. 479 § 3.

4. Władza kościelna jest jedna (potestas sacra) i w aspekcie przedmiotowym dzieli się na władzę święceń (potestas ordinis) i władzę rządzenia (potestas regiminis).
5. Władza rządzenia obejmuje funkcję ustawodawczą, wykonawczą i sędziowską.
6. Biskup, wypełniając swój urząd, pełni funkcję uświęcającą, nauczającą i rządzącą.
7. Kościelna władza rządzenia może być zwyczajna (związana z urzędem) lub delegowana (udzielona osobie za pośrednictwem urzędu).
8. Jedność władzy kościelnej ma charakter podmiotowy, w tym znaczeniu, że jeden podmiot skupia w sobie władzę ustawodawczą, wykonawczą i sędziowską. Jest to władza zwyczajna (związana na stałe z urzędem), własna (tytulariusz sprawuje ją we własnym imieniu, nie w imieniu władzy wyższej) i bezpośrednia (tytulariusz urzędu nie potrzebuje do jej wykonywania pośrednika).

Zusammenfassung

Der Begriff ‚potestas‘, in der Bedeutung der Gewalt in der Kirche, ist einer der bedeutendsten Begriffe der Kanonistik. Die Gewalt in den Staaten gründet auf der Verteilung vom Charles Montesquieu auf die gesetzgebende Gewalt, Vollzugsgewalt und richterliche Gewalt. Wenn es um Die Gewalt in der katholischen Kirche geht, die Situation sieht ganz anders aus. Die Gewalt in der Kirche kommt direkt vom Jesus Christus. Er hat sie dem Hl. Petrus und den Apostels gegeben. Der Papst, als Inhaber des Amtes des Bischofs von Rom, hat in der Kirche, zusammen mit dem Kollegium der Bischöfe, die höchste, unmittelbare, volle und universale Gewalt. Mit dem Kollegium, aber auch allein. In der Kirche gilt die Regel der Einheit der Gewalt. Ein Subjekt übt die gesetzgebende Gewalt, Vollzugsgewalt und richterliche Gewalt aus. In den Teilkirchen, am meistens in den Diözesen, ordentliche, eigenständige und unmittelbare Vollmacht haben die Bischöfe. Die Vollmacht des Diözesanbischof bezieht sich auf die Gesetzgebung, Verwaltung und Rechtsprechung. Der Diözesanbischof leitet die Teilkirche nicht als Stellvertreter des Papstes aber als „Stellvertreter und gesandter Christi“ und übt die ihm eigene Vollmacht im Namen Christi aus (LG 27).